КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»

Кафедра гуманітарної освіти

Програма підвищення кваліфікації
учителів української мови і літератури,
учителів зарубіжної літератури

«Профільна школа: обираємо спецкурс для поглибленого вивчення української мови та літератури (української / зарубіжної)»

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри гуманітарної освіти

(протокол № 9 від 18.09.2026 р.)

Завідувачка кафедри Анна-Марія БОГОСВЯТСЬКА

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

(протокол № 6-2 від 01.10.2026 р.)

Голова науково-методичної ради Павло ХОБЗЕЙ

Розробники: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» (Богосвятська А.-М.І., завідувач кафедри гуманітарної освіти, доцент, кандидат філологічних наук; Должикова Т.І., кандидат філологічних наук, доцент кафедри гуманітарної освіти КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»; Пастушенко Н.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри гуманітарної освіти КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»).

Напрям підвищення кваліфікації: сучасні підходи до викладання української мови та літератури, зарубіжної літератури в профільній середній освіті; розвиток предметно-методичної, інформаційно-цифрової, організаційної та інноваційної компетентностей учителя.

Розроблено на основі типової програми: Типова програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, які беруть участь у реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти «Старша профільна школа: нові підходи та інструменти для вчителів» (Наказ № 1452 від 04.11.2025 р.).

Термін дії програми: з 2027 до 2032 року.

Рецензенти:

Дільна Оксана, доцент кафедри гуманітарної освіти КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти».

Ковальова Людмила, старший викладач кафедри гуманітарної освіти КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти».

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. Завершальний етап реформи НУШ, зокрема створення мережі академічних ліцеїв, затвердження Державного стандарту профільної середньої освіти та Типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням, передбачає оновлення підходів до організації освітнього процесу в старшій профільній школі.

Учителі української мови і літератури, учителі зарубіжної літератури мають розуміти засади реформування профільної середньої освіти загалом та особливості організації освітнього процесу в академічному ліцеї зокрема, створювати навчальні програми на основі модельних та Державного стандарту профільної середньої освіти, застосовувати сучасні методики технології навчання під час викладання предметів та інтегрованих курсів.

Цільова група: учителі української мови і літератури, учителі зарубіжної літератури, які беруть участь у реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти.

Обсяг: 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Форма підвищення кваліфікації: інституційна (очно-дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: розвиток професійних компетентностей учителів української мови і літератури, учителів зарубіжної літератури закладів загальної середньої освіти для ефективної реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти, формування готовності до впровадження нових підходів, сучасних методик і технологій навчання на рівні профільної середньої освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

- окреслити нормативно-правові засади Державного стандарту профільної середньої освіти, його роль та складники;
- розвинути вміння щодо розроблення навчальних програм на основі модельних і Державного стандарту профільної середньої освіти відповідно до профілю з урахуванням потреб учнівства;
- удосконалити компетентності педагогічних працівників щодо викладання української мови і літератури, зарубіжної літератури у старшій профільній школі, зокрема на поглибленому рівнях;

- розвинути здатність ефективно використовувати сучасні інструменти й технології під час викладання української мови та літератури (української / зарубіжної);
- поглибити розуміння специфіки здійснення оцінювання в старшій профільній школі.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

А2. **Предметно-методичної**, через здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів; формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентостей; здійснювати інтегроване навчання; добирати й використовувати сучасні та ефективні методики й технології навчання, виховання та розвитку учнів; розвивати в учнів критичне мислення; здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання в учнів на засадах компетентнісного підходу; формувати ціннісні ставлення в учнів.

А3. Інформаційно-цифрової, через здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності; ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси; використовувати цифрові технології в освітньому процесі (відповідно до рівня освіти, який надається).

Г2. Організаційної, через здатність організовувати процес навчання, виховання розвитку учнів; організовувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів.

Г3. Оцінювально-аналітичної, через здатність аналізувати результати навчання учнів; забезпечувати процес самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів.

Д.1. **Інноваційної**, через здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі; використовувати інновації в професійній діяльності; застосовувати інноваційні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності.

Очікувані результати підвищення кваліфікації

За результатами навчання слухач/слухачка:

- уміє організовувати освітній процес у старшій школі відповідно до нормативно-правових засад Державного стандарту профільної середньої

освіти, практичного застосування Типової освітньої програми для 10-12 класів академічних ліцеїв;

- створює навчальні програми на основі модельних і Державного стандарту профільної середньої освіти;

- викладає українську мову та літературу (українську / зарубіжну) на основному й поглибленому рівнях у старшій профільній школі;

- застосовує цифрові інструменти й технології у старшій профільній школі;

- здійснює оцінювання досягнень здобувачів освіти на основному та поглибленому рівнях у старшій профільній школі.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Контроль та оцінювання знань слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, під час індивідуального та фронтального опитування, виконання самостійної роботи; на лекціях здійснюється експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних запитань до теми. **Оцінювання вербальне.**

Курс **зараховується** за умови **відвідування не менше 50%** авдиторних занять та **виконання індивідуальної творчої роботи**.

Особливості реалізації програми: очно-дистанційна форма навчання; курс передбачає виконання індивідуальної роботи.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат видається відповідно до кількості прослуханих годин за умови відвідування не менше 50% від загальної кількості та виконання індивідуальної творчої роботи.

Вартість: безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за регіональним замовленням місцевих органів управління освітою, вартість згідно з кошторисом відповідно до порядку надання платних послуг для всіх інших категорій.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Зміст програми складається з інтеграційно-мотиваційного заняття, 6-ти модулів, індивідуальної творчої роботи та вихідного опитування.

На етапі завершення навчання за Програмою слухачі виконують індивідуальну творчу роботу зі створення реклами курсу для поглибленого вивчення української мови чи літератури (української / зарубіжної) за вільним вибором. Оцінювання індивідуальної роботи здійснюється за принципом «зараховано / не зараховано».

Учасники, які відвідали не менше 50% занять та успішно виконали індивідуальну роботу, отримують сертифікат відповідно до кількості прослуханих годин.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 30 год, з них: 9 год – лекційні заняття, 15 год – практична робота, 6 год – самостійна робота.

Назва теми	**Кількість годин**				
	Лекції	**Практичні заняття**	**Самостійна робота**	**Контрольні заходи**	**Усього**
Інтеграційно-мотиваційне заняття					
Тема 0.1. Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою модуля. Формування очікувань учасників.	-	1	-	-	1
Усього годин за заняттям	**-**	**1**	**-**	**-**	**1**
Модуль 1. Реформа старшої профільної школи					
Тема 1.1. Філософія змін. Основні етапи й терміни впровадження реформи старшої профільної школи.	1	-	-	-	1
Тема 1.2. Ключові документи реформи.	1	-	-	-	1
Тема 1.3. Чим нова старша профільна школа відрізняється від традиційної моделі.		1			
Усього годин за модулем	**2**	**1**	**-**	**-**	**3**
Модуль 2. Курс вільного вибору «Літературний текст та його інтерпретації»					
Тема 2.1. Концептуальні засади та методологічні рамки курсу	1				1

Назва теми	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
Тема 2.2. Особливості змісту курсу: глибоке розуміння художнього тексту через інтерпретацію, аналіз та особистісне осмислення.	1				1
Тема 2.3. Методичні підходи до реалізації програми.		1			1
Тема 2.4. Моделюємо урок.		1			1
Усього годин за модулем	**2**	**2**	**-**	**-**	**4**
Модуль 3. Курс вільного вибору «Пишемо есе. 10 клас»					
Тема 3.1. Розвиток в учнівської молоді навичок критичного, аргументованого й креативного письма	1				1
Тема 3.2. Особливості змісту курсу «Пишемо есе».	1				1
Тема 3.3. Методичні підходи до реалізації програми		1			1
Тема 3.4. Моделюємо урок.		1			1
Усього годин за модулем	**2**	**2**	**-**	**-**	**4**
Модуль 4. Курс вільного вибору «Нонфікшн: що таке нехудожня література»					
Тема 4.1. Нонфікшн як простір розвитку читацької грамотності старшокласників.	1	-	-	-	1
Тема 4.2. Методика читання нонфікшну: від читацького запиту до критичного аналізу інформації.	-	1	-	-	1
Тема 4.3. Сучасний урок нонфікшну: діяльнісне, дослідницьке та мультимодальне навчання.	-	1	-	-	1
Тема 4.4. Проєктне навчання, оцінювання та педагогічна автономія в курсі.	-	1	-	-	1
Усього годин за модулем	**1**	**3**	**-**	**-**	**4**
Модуль 5. Курс вільного вибору «Письменниці-бунтарки»					

Назва теми	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
Тема 5.1. Вибірковий курс «Письменниці-бунтарки» в системі мовно-літературного профілю.	1	-	-	-	1
Тема 5.2. Близьке читання та феміністична оптика: від аналізу тексту до власної інтерпретації.	-	1	-	-	1
Тема 5.3. Сучасний урок літератури: діалог, мультимодальність, літературна критика.	-	1	-	-	1
Тема 5.4. Творчий проєкт, оцінювання та рефлексія в курсі «Письменниці-бунтарки».	-	1	-	-	1
Усього годин за модулем	**1**	**3**	-	-	**4**
Модуль 6. Різноманітні траєкторії організації навчального процесу					
Тема 6.1. Академічна свобода вчителя в новій старшій профільній школі.	1	-	-	-	**1**
Тема 6.2. Експертиза модельних навчальних програм для інваріантних предметів і курсів мовно-літературної освітньої галузі та вибіркових курсів з літератури та мови.	-	1	-	-	**1**
Тема 6.3. Створення реклами курсу вільного вибору і технологія захисту авторських освітніх рішень на «Ярмарку курсів».	-	1	-	-	**1**
Усього годин за модулем	**1**	**2**	-	-	**3**
Вихідне опитування. Підсумкова рефлексія та зворотний зв'язок.	-	**1**	-	-	**1**
Самостійна робота	-	-	6	-	**6**
Разом годин за навчальною програмою	**9**	**15**	**6**	-	**30**

ІІ. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ІНТЕГРАЦІЙНО-МОТИВАЦІЙНЕ ЗАНЯТТЯ

(практичне, 1 година)

Тема 0.1. Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою модуля.

Презентація мети, завдань, структури, очікуваних результатів, правил взаємодії та критеріїв успішного завершення навчання на платформі ВЕКТОР. Визначення професійних запитів і очікувань слухачів. Первинна самооцінка готовності до використання міжкультурного компонента, медіації та цифрових ресурсів у викладанні німецької мови.

МОДУЛЬ 1. РЕФОРМА СТАРШОЇ ПРОФІЛЬНОЇ ШКОЛИ

(лекція, 2 години; практичне, 1 година)

Тема 1.1. Філософія змін. Основні етапи й терміни впровадження реформи старшої профільної школи.

Передумови реформи та глобальний контекст. Чому 12 років? Загальна логіка трирічної школи. Три ключові етапи дорожньої карти реформ (підготовчий та проєктувальний, пілотний, масове впровадження).

Тема 1.2. Ключові документи реформи.

Закон України «Про освіту», Концептуальні засади старшої профільної школи, Державний стандарт, Типова освітня програма та модельні навчальні програми.

Тема 1.3. Чим нова старша профільна школа відрізняється від традиційної моделі.

Нові ролі учасників освітнього процесу. Побудова індивідуалізованої освітньої траєкторії. Учитель як розробник і модератор індивідуалізованих освітніх траєкторій учнів. Відповідальність педагога за якість і результативність обраних освітніх рішень. Оптимізація кількості предметів і інтеграція знань.

МОДУЛЬ 2. КУРС ВІЛЬНОГО ВИБОРУ «ЛІТЕРАТУРНИЙ ТЕКСТ ТА ЙОГО ІНТЕРПРЕТАЦІЇ»

(лекція, 2 години; практичне, 2 години)

Тема 2.1. Концептуальні засади та методологічні рамки курсу

Мета, завдання та місце вибіркового курсу «Літературний текст та його інтерпретації» в умовах профілізації старшої школи. Структура модельної програми: очікувані результати навчання, види навчальної діяльності. Основна ідея курсу.

Тема 2.2. Особливості змісту курсу: глибоке розуміння художнього тексту через інтерпретацію, аналіз та особистісне осмислення.

Читач як активний співавтор: зміна парадигми від відтворення змісту до множинності інтерпретацій та етично відповідального читання. Інструментарій інтерпретації класичного й сучасного тексту. Текстові, контекстові та позатекстові рівні аналізу літературного твору. Інструменти інтерпретації прозового, поетичного та драматичного тексту. Базові знання.

Тема 2.3. Методичні підходи до реалізації програми.

Діяльнісний, діалогічний і особистісно орієнтований підходи. Розвиток критичного мислення та інтерпретаційних навичок. Використання стратегії «читання зблизька» (close reading). Поняття літературознавчої компетенції. Методи й технології навчання.

Тема 2.4 Моделюємо урок.

Тема. Опорні поняття. Результати навчання. Роль «гачків». Місце теорії літератури. Типи завдань. Залежність завдань від очікуваних результатів. Оцінювання результатів навчання.

МОДУЛЬ 3. КУРС ВІЛЬНОГО ВИБОРУ «ПИШЕМО ЕСЕ. 10 КЛАС».

(лекція, 2 години; практичне, 2 години)

Тема 3.1 Розвиток в учнівської молоді навичок критичного, аргументованого й креативного письма

Мета і завдання навчального предмета. Процесуальний підхід до навчання письма (Process Writing) як методологічна та концептуальна база курсу. Трансформація ролі автора. Структура модельної програми: очікувані результати навчання, види навчальної діяльності.

Тема 3.2. Особливості змісту курсу «Пишемо есе».

Есе як дієвий інструмент аналізу світу й власних переживань . Процесуальний підхід. Креативне та аргументативне письмо. Взаємодія з художніми та публіцистичними текстами. Типологія висловлень: відпрацювання алгоритмів побудови різних видів есе із фокусом на власну позицію учня. Аргументативне

есе. Мотиваційний та аргументативний лист: вчимося писати переконливо . Інтегрованість письмової практики та мовних знань.

Тема 3.3. Методичні підходи до реалізації програми

Особливості компетентнісного, діяльнісного та особистісно-орієнтованого підходів до реалізації програми курсу. Основні методи навчання: практичні, інтерактивні, проблемно-пошукові, методи критичного мислення. Використання стратегій «Кероване читання», «Читання з передбаченням». Технології розвитку критичного мислення, проєктні технології. Оцінювання результатів навчання: формувальне та підсумкове оцінювання в рамках курсу.

Тема 3.4. Моделюємо урок.

Опорні поняття. Результати навчання. Місце теорії. Типи завдань. Залежність завдань від очікуваних результатів. Ознайомлення з матеріалами національного проєкту «Пишемо есе»: методичні рекомендації, презенатції, робочі аркуші для учнів. Оцінювання результатів.

МОДУЛЬ 4. КУРС ВІЛЬНОГО ВИБОРУ «НОНФІКШН: ЩО ТАКЕ НЕХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА»

(лекція, 1 година; практичне, 3 години)

Тема 4.1. Нонфікшн як простір розвитку читацької грамотності старшокласників.

Місце вибіркового курсу «Нонфікшн: що таке нехудожня література?» у мовно-літературному профілі старшої школи. Мета, структура та методична концепція 70-годинного курсу для 10–12 класів. Нонфікшн як місток між навчальним читанням і реальними читацькими практиками учнів. Жанрове й тематичне різноманіття нонфікшну. Формування вміння усвідомлювати власний читацький запит, орієнтуватися у просторі книжок та свідомо обирати тексти для навчання, саморозвитку й особистих потреб.

Тема 4.2. Методика читання нонфікшну: від читацького запиту до критичного аналізу інформації.

Стратегії попереднього перегляду та прогнозування змісту за назвою, обкладинкою, анотацією, змістом, передмовою і структурою видання. Визначення авторської мети, адресата та читацького запиту. Робота з фрагментами, зіставлення кількох джерел на одну тему. Розрізнення фактів, суджень та інтерпретацій. Перевірка достовірності й надійності інформації. Вибір стратегії читання відповідно до його мети.

Тема 4.3. Сучасний урок нонфікшну: діяльнісне, дослідницьке та мультимодальне навчання.

Перехід від засвоєння відомостей про жанри до дослідження реальних текстів і розв'язання практичних читацьких завдань. Учень у ролі читача, дослідника, інтерв'юера, репортера, біографа, мандрівника, автора інформаційного продукту. Текстові розслідування, порівняння джерел, дискусії, робота з фотографіями та мультимодальними текстами. Міжпредметні зв'язки. Варіативність завдань і персоналізація навчання відповідно до інтересів старшокласників.

Тема 4.4. Проєктне навчання, оцінювання та педагогічна автономія в курсі.

Проєкт як спосіб реалізації індивідуальних освітніх і читацьких інтересів учнів. Біографічна історія, інтерв'ю, репортаж, фотонарис, фотокнига, путівник, тревелбук та інші можливі продукти. Формувальне оцінювання читацьких стратегій, критичного аналізу джерел, аргументації та створених продуктів. Самооцінювання і взаємооцінювання. Готові матеріали курсу як ресурс, а не жорсткий сценарій: адаптація змісту й завдань до профілю ліцею, рівня підготовки та читацьких інтересів учнів.

МОДУЛЬ 5. КУРС ВІЛЬНОГО ВИБОРУ «ПИСЬМЕННИЦІ-БУНТАРКИ»

(лекція, 1 година; практичне, 3 години)

Тема 5.1. Вибірковий курс «Письменниці-бунтарки» в системі мовно-літературного профілю.

Мета, структура та методична концепція 23-годинного курсу для 10 класу. Розширення літературного канону та знайомство з творчістю Олени Пчілки, Наталії Кобринської, Євгенії Ярошинської, Ольги Кобилянської, Ірини Вільде, Оксани Забужко. Літературний текст як простір осмислення свободи, гідності, ідентичності, особистих кордонів і суб'єктності. Зв'язок твору з історико-культурним контекстом і досвідом сучасного читача.

Тема 5.2. Близьке читання та феміністична оптика: від аналізу тексту до власної інтерпретації.

Близьке й поверхове читання як різні стратегії роботи з художнім твором. Аналіз стилю, композиції, художніх деталей, підтексту, змісту й форми. Основи феміністичної літературної критики. Дослідження гендерних ролей, стереотипів, суспільних очікувань і жіночої суб'єктності. Перехід від пошуку «правильної відповіді» до доказової інтерпретації: теза – текстовий доказ – пояснення.

Тема 5.3. Сучасний урок літератури: діалог, мультимодальність, літературна критика.

Учитель як модератор читацького діалогу. Відкриті запитання, дискусії та зіставлення різних інтерпретацій. Поєднання художніх текстів із живописом,

фотографією, театром, подкастами, відео, артбуками та іншими медіа. Перекодування тексту в інші формати як спосіб його поглибленого осмислення. Майстер-клас із літературної критики: від особистого читацького враження до аргументованої рецензії.

Тема 5.4. Творчий проєкт, оцінювання та рефлексія в курсі «Письменниці-бунтарки».

Проєктне навчання як спосіб реалізації індивідуальних читацьких інтересів старшокласників. Рецензія, артбук, інсценізація, візуальний або мультимедійний проєкт як можливі продукти. Презентація й захист робіт. Формувальне оцінювання, самооцінювання та взаємооцінювання. Оцінювання не відтворення «правильної» інтерпретації, а глибини читання, доказовості, самостійності думки та якості аргументації.

МОДУЛЬ 6. РІЗНОМАНІТНІ ТРАЄКТОРІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

(лекція, 1 година; практичне, 2 години)

Тема 6.1. Академічна свобода вчителя в новій старшій профільній школі.

Поняття та межі академічної свободи педагога. Можливості вчителя у виборі змісту, форм, методів і технологій навчання відповідно до освітньої програми закладу освіти. Вибір модельних та авторських навчальних програм. Урахування профілю навчання, освітніх потреб та інтересів учнів.

Тема 6.2. Експертиза модельних навчальних програм для інваріантних предметів і курсів мовно-літературної освітньої галузі та вибіркових курсів з літератури та мови.

Структура та основні компоненти модельної навчальної програми. Аналіз мети, очікуваних результатів навчання, змісту та видів навчальної діяльності. Критерії оцінювання модельних навчальних програм: відповідність Державному стандарту профільної середньої освіти, компетентнісний потенціал, логіка добору змісту, наступність, практична спрямованість, можливості інтеграції та диференціації. Порівняльний аналіз програм для предметів і курсів мовно-літературної освітньої галузі. Вибір програм і курсів відповідно до профілю закладу освіти, освітніх запитів та інтересів учнів. Виявлення можливостей для створення авторських та інтегрованих курсів.

Тема 6.3. Моделювання авторських освітніх рішень і технологія захисту їх на «Ярмарку курсів».

Принципи проєктування авторського навчального курсу для старшої профільної школи. Учитель як дизайнер вибіркового курсу. Готові матеріали курсу як методичний ресурс, а не жорсткий сценарій. Визначення цільової аудиторії, мети, очікуваних результатів навчання, змістових модулів, тематики та видів навчальної діяльності. Добір сучасних форм і методів навчання, цифрових інструментів та засобів оцінювання. Моделювання вибіркового курсу з української мови або літератури з урахуванням профілю навчання та освітніх потреб учнів. Створення власних тематичних маршрутів усередині курсу. Підготовка презентації авторського курсу. Критерії експертизи та оцінювання освітнього продукту. **Практикум «Ярмарок курсів»: презентація, взаємоекспертиза та захист реклами курсу вільного вибору.**

ВИХІДНЕ ОПИТУВАННЯ

(практичне, 1 година)

Підсумкова рефлексія учасників щодо досягнення очікуваних результатів. Самооцінювання професійного поступу. Зворотний зв'язок про зміст, організацію та практичну цінність курсу. Узагальнення можливостей застосування розроблених матеріалів в освітньому процесі.

СИСТЕМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Контроль та оцінювання знань слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, під час індивідуального та фронтального опитування, виконання самостійної роботи; на лекціях – експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми. **Оцінювання вербальне.**

На етапі завершення навчання за Програмою слухачі виконують **індивідуальну творчу роботу** зі створення реклами курсу для поглибленого вивчення української мови чи літератури (української / зарубіжної) за вільним вибором. Оцінювання індивідуальної роботи здійснюється за принципом «зараховано / не зараховано».

Критерії для зарахування індивідуальної роботи: відповідність реклами тематиці обраного спецкурсу, чіткість і зрозумілість назви та основної ідеї курсу, орієнтація на учнів старшої профільної школи, переконливе представлення практичної цінності курсу для учнів, конкретність очікуваних результатів навчання, оригінальність і креативність рекламної ідеї, лаконічність та інформаційна достатність, грамотність тексту, візуальна привабливість і цілісність оформлення.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ:

1. Академічний і професійний напрями старшої профільної школи та особливості організації освітнього процесу.
2. Принципи формування профілів навчання та поєднання обов'язкових освітніх компонентів, профільних предметів і курсів вільного вибору.
3. Формування, реалізація та педагогічний супровід індивідуальної освітньої траєкторії старшокласника.
4. Курси вільного вибору як інструмент персоналізації профільної освіти та їх місце в освітній програмі ліцею.
5. Нормативні вимоги до розроблення авторських навчальних програм для старшої профільної школи.
6. Алгоритм створення авторської програми курсу вільного вибору від визначення освітнього запиту до проєктування цілісної концепції курсу.
7. Визначення мети та очікуваних результатів навчання авторського курсу відповідно до Державного стандарту профільної середньої освіти.
8. Принципи відбору й структурування змісту авторського курсу, побудови змістових модулів і визначення послідовності навчального матеріалу.
9. Проєктування видів навчальної діяльності в авторському курсі на засадах діяльнісного, дослідницького, проєктного та проблемного навчання.
10. Варіативність авторської програми та створення тематичних маршрутів відповідно до інтересів, освітніх потреб і рівня підготовки учнів.
11. Принципи проєктування інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі та реалізації міжпредметних зв'язків.
12. Проєктування системи формувального та підсумкового оцінювання результатів навчання в курсах вільного вибору.
13. Розроблення навчально-методичного забезпечення авторського курсу та добір навчальних матеріалів, цифрових ресурсів, практичних і проєктних завдань.
14. Критерії експертизи, апробації та вдосконалення авторської навчальної програми.
15. Організаційні та методичні умови впровадження авторського курсу вільного вибору в освітній процес академічного ліцею.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науковопедагогічних працівників: постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 (зі змінами). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text (дата звернення: 16.09.2026).

2. Про затвердження Державного стандарту профільної середньої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 25.07.2024 № 851. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-2024-%D0%BF (дата звернення: 16.09.2026).

3. Про затвердження Концептуальних засад реформування профільної середньої освіти (академічні ліцеї): наказ Міністерства освіти і науки України від 10.10.2024 № 1451. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1451729-24#Text (дата звернення: 16.09.2026).

4. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»: наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/93546/ (дата звернення: 16.09.2026).

5. Про затвердження типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням: наказ Міністерства освіти і науки України від 26.05.2025 № 765 зі змінами від 19.07.2025 № 884. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/2025/06/25/topdlya-10-12-kl-zzso-yaki-zabezp-zdob-prof-osvity-25-06-2025-1.pdf (дата звернення: 06.08.2025).

6. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 № 463-IX (зі змінами). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text (дата звернення: 05.08.2025).

Основна література

1. Кремень В. Г., Топузов О. М., Ляшенко О. І., Мальований Ю. Т., Засекіна Т. М. Профільна середня освіта: концептуальні засади для нової української школи. Вісник Національної академії педагогічних наук України, 2023. № 5(2). С. 1-8. URL: https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.5201 (дата звернення: 05.08.2025).

2. Профільна середня освіта: виклики і шляхи реалізації збірник матеріалів / за заг. ред. Ляшенко О. І., Засєкіної Т. М., Мальованого Ю. І., Литвинової С. Г., Малиношевської А. В. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2024. 288 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740085/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%DO%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%9C%D0%A1_v5.pdf (дата звернення: 08.08.2025).

3. Розробляємо модельну навчальну / навчальну програму : інструктивно-методичні рекомендації для авторів модельних навчальних / навчальних програм з навчальних програм / інтегрованих курсів. Державна установа «Український

інститут розвитку освіти», Державна служба якості освіти України. Київ, 2025. 28 с. URL: https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/05/uied67ag-26.05.2025.pdf (дата звернення: 05.08.2025).

4. Старша профільна школа: кроки до становлення. Версія 2.0 / Фасоля О., Сеїтосманов А., Мархлевскі В. К., 2024. 76 с. https://decentralization.ua/uploads/library/file/952/ProfileEducation (дата звернення: 05.08.2025).

Додаткова література та цифрові ресурси

1. Годлевська К. В., Котун К. В., Постригач Н. О., Старощук Ю. М. Професійна підготовка вчителів старшої школи у зарубіжних країнах: навчальний посібник для дистанційного курсу. Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, 2022. 190 с. URL: https://surl.li/sztvun (дата звернення: 05.08.2025).

2. Гривко А., Ващенко Л. Поточне та формувальне оцінювання в базовій та старшій профільній пколі. Український педагогічний журнал. 2021. № 2. С. 72-83. URL: https://doi.org/10.32405/2411-1317-2021-2-72-83 (дата звернення: 05.08.2025).

3. Гуцало Л. В., Маркевич О. В. Організація профільного навчання в Україні: законодавство та практичне втілення (на прикладі Наукового ліцею Житомирського державного університету імені Івана Франка). Актуальні питання у сучасній науці. 2024. № 24. С. 798-812. URL: https://eprints.zu.edu.ua/40114/ (дата звернення: 08.08.2025).

4. Топузов О. М., Малихін О. В., Алексеева С. В., Арістова Н. 0. Індивідуалізація навчання в умовах змішаної форми організації освітнього процесу у профільній старшій школі: методичний посібник. [Електронне видання). Київ : Видавничий дім «Освіта», 2024. 99 с. URL: https://surl.li/rqlmnn (дата звернення: 08.08.2025).

Інтернет-ресурси

1. Реформа старшої школи: профільна. URL: https://profilna.mon.gov.ua (дата звернення: 05.08.2025).